

fra Statsfolelærernes eller Almuefolelærernes Side, at man er utilfreds med de nuværende Lønningsforhold, men efter den Erfaring, jeg har gjort, i alt Fald i mange Egne af Landet, er det ligesaa meget Befolkningen, der er utilfreds og misfornøjet med den nuværende Lønningsmaade. Her søger man nu at tilfredsstille de Krav og de Fordringer, der stilles fra Lærernes Side; men for mig staar det saaledes, at man gjør rettest i, naar man vil røre ved dette Forhold, at sørge for at tildelebringe en Ordning, hvorved ikke alene den ene Part, men begge Parter snarest muligt blive tilfredse. (Lh. Nielsen: Hvem ere begge Parter?) Det er Befolkningen og Lærerne, og jeg ser her ingen anden Vej til en Ordning af de nuværende Lønningsforhold lige overfor Almuefolelærerne, der bedst kan tilfredsstille begge Parter, uden den ene, at man engang kan komme til en Reform af Lønningsloven, saaledes, at man indfører, hvad der blev antydet igaar af det ærede Medlem for Svendborg Amts 2den Valgkreds (Stenbæk) Skolepenge systemet, saa at Lærerne faae deres Løn i Forhold til det Antal Børn, de undervise, medens Forældrene beholde den Ret, de have, til at lade deres Børn undervise, hvor de ønske, men ikke blot det, men tillige faae Lov til at tage Skolepengene for deres Børn med til den Skole, hvori de sætte Børnene, hvad enten den er offentlig eller privat. Af disse Grunde stemmer jeg mod det her af mig nævnte Forslag; jeg stemte ifjor mod alle Forslag sigtende til Lønningsforbedring vedrørende dette Forhold, og jeg agter fremdeles at gjøre det Samme.

Ordføreren (Berg): Jeg skal begynde med et Par enkelte rent foresøbige og formelle Bemærkninger. Den ærede Formand angav igaar ved Mødets Begyndelse nogle Trykfejl i Betænkningen; der er nogle flere, men de have ikke nogen væsentlig Betydning for Fortsættelsen af det Foreliggende og forstyrre egentlig de Afstemningspunkterne. Det er meget naturligt, at Saadant kan indløbe under de Forhold, hvorunder man i Trykkeriet har maattet arbejde i den Tid, Finantsudvalgets Betænkning blev trykt. Det er uundskylbeligt under de Forhold, hvorunder vi arbejdede i dette Øfteraar, og jeg har troet at burde tilføie til denne Meddelelse en Anerkjendelse af den Smødekommun, som er viist Finantsudvalget med Hensyn til dets Arbejde under de da værende mindre heldige Forhold, en Smødekommun, uden hvilken det ikke vilde have været dette Udvalg muligt at fremlægge sit Arbejde for Thinget i den Tid, som stet er. Saadanne og lignende Hindringer for Finantsudvalgets Arbejder er der jo en Del af, og det foranlediger mig til at gjøre et Par Bemærkninger om andre Hindringer. Det

kan ikke være undgaaet Nogens Opmærksomhed, som arbejde her, at Rigsdagen i sin Helhed — det gjælder begge Thing, fuldt saa vel det andet Thing som dette — har det overordentlig smaat med Arbejdslokaler. Finantsudvalget kan ikke klage over den Maade, hvorpaa det efter Omstændighederne er blevet behandlet, men desuagtet ere dog Lokaltiteterne for Finantsudvalgets Bedkommende af en saadan Bestaffenhed, at de hindre Arbejdet hurtige Fremme. Man henviser et Femtenmandsudvalg til et lille Værelse — maaste halvt saa stort som en Forretningsmands almindelige Kontor eller halvt saa stort som det Lokale, man giver en eller anden overordnet Embedsmand — for der at udføre det vanskeligste og mest omfattende Arbejde, der gives noget Udvalg i Rigsdagen; men det kommer der ud deraf, naar man, uagtet man har offentlige Bygninger i et uanaabsligt Antal, og har, jeg tør sige en saadan Mængde Slotte i vort Land, at det passer til et Keiserrige, dog henviser Rigsdagen til een Etage i en enkelt Sidesløj i en enkelt af disse offentlige Bygninger. Jeg turde antage, at dette vistnok er gaaet op for dem, paa hvem Rigsdagens Lard nærmest beror, og jeg tvivler ikke om, at det navnlig er indlysende for Folkethingets høitærede Formand, hvis paafjønnelesværdiske Bestrebelse for at skaffe Hindringer i saa Henseende af Veien paa flere Punkter vi nu have nydt Godt af i adskillige Aar; men jeg skal dog ved disse Udtalelser paa ny henlede Opmærksomheden paa de Vanstæligheder for Rigsdagen og specielt, hvad dette Punkt angaar, for Finantsudvalget, som ere tilfede med Hensyn til dette Forhold.

Det meget ærede Medlem for Præsts Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) indlebede sit Foredrag igaar med en Beklagelse over, at Finantsudvalget tog sig af Administrationen; tog sig for at efterse, hvorledes hidtil givne Bevillinger ere blevne overholdte, og at angive Hensigten med Bevillinger, som man vilde tilraade. Jeg tror, det ærede Medlem maa erkjende, at disse Beklagelser ere temmelig ørkesløse. Det ærede Medlem skulde sørge for at faae sig et Flertal her i Folkethinget, som fulgte hans Ministerium, og da vilde jeg finde det meget naturligt, at dette Ministerium ikke vilde lide under saadanne Hindringer som de, det ærede Medlem omtalte, men indtil dette er lykkedes for det ærede Medlem, tror jeg ikke, han vil opnaa at faae Folkethinget vænnet af med den almindelige konstitutionelle og i Sagens Natur liggende velbegrundede Vane at gjøre disse Overveielser gjældende, inden vi tilraade Indstillinger til Rigsdagen. Det er imidlertid en Selvsølg, at saadanne Overveielser væsentlig kunne indskrænktes, naar man ser velbegrundede Indstillinger — og velbegrundet ere de jo altid — tage til Følge og derefter give Meddelelse om, at de ere tagne til Følge; i saa Fald er det meget naturligt, at man ofte kan